

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

**кандидата медичних наук Маньковського Георгія Борисовича
на дисертацію Денисюк Катерини Валеріївни
«Застосування екстракорпоральних методів гемокорекції в програмі
інтенсивної терапії пацієнтів з тяжкою серцевою недостатністю»,
подану до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.170
у Національному університеті охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 Медицина**

Актуальність обраної теми. Представлена на відгук дисертаційна робота присвячена важливій проблемі – серцевій недостатності, спричиненій дилатаційною кардіоміопатією, які суттєво знижують якість життя пацієнтів та мають важливе соціально-економічне значення. Крім того, згідно епідеміологічних досліджень, завдяки постійному вдосконаленню методів діагностики, постійно зростає захворюваність. В цей же час летальність залишається високою, не дивлячись на постійний розвиток фармакотерапії.

Використовуючи дані епідеміологічних досліджень, дисертант чітко окреслює проблемні моменти, аргументує вибраний напрямок наукового дослідження і показує, що даних щодо ефективності і безпечності застосування екстракорпоральної гемокорекції у пацієнтів з дилатаційною кардіоміопатією недостатньо.

Принципово важливим моментом в роботі є аналіз трьох абсолютно різних напрямків в лікуванні пацієнтів з серцевою недостатністю, спричиненою дилатаційною кардіоміопатією, визначення ефективності та їх порівняння, а також вибір оптимальної тактики ведення таких пацієнтів у період очікування на трансплантацію серця або встановлення пристрою механічної підтримки серця.

Отже, враховуючи вищесказане, вибрана дисертантом тематика представляє вагомий інтерес та має суттєву значимість для практичної охорони здоров'я.

Зв'язок дисертації з науковими програмами. Автор є співвиконавцем

науково-дослідної роботи кафедри анестезіології та інтенсивної терапії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України «Розробка інноваційних технік анестезії та інтенсивної терапії» (№ державної реєстрації: 0119U1017, терміни виконання 2019 – 2023 рр.). Дана дисертаційна робота є частиною зазначеної науково-дослідної роботи.

Метою дослідження був вибір оптимальної тактики лікування пацієнтів з тяжкою серцевою недостатністю з метою підвищення його ефективності та зменшенні відсотку ускладнень.

Наукова новизна дисертаційної роботи. Під час дослідження було систематизовано інформацію щодо різних напрямків лікування пацієнтів з тяжкою серцевою недостатністю, спричиненою дилатаційною кардіоміопатією, та запропоновано застосовувати екстракорпоральні методи гемокорекції у пацієнтів, що отримують медикаментозну терапію та очікують на радикальні хірургічні методи лікування. Вперше в Україні досліджено ефективність застосування гранульованого делігандинізуючого гемосорбенту у пацієнтів кардіологічного профілю.

Вперше в Україні проведено аналіз віддалених результатів застосування гемосорбції на фоні медикаментозної терапії у період спостереження 12 місяців та отримано нові дані щодо цього напрямку терапії.

Систематизовано інформацію та проведено аналіз результатів принципово різних напрямків лікування пацієнтів з серцевою недостатністю, спричиненою дилатаційною кардіоміопатією, та запропоновано алгоритм для покращення якості лікування і життя пацієнтів, впроваджено відповідні практичні рекомендації.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи.

Отримані дисертантом результати дослідження представляють важливий теоретичний вклад в інтенсивну терапію щодо застосування гемосорбції та в кардіологію - стосовно оптимізації консервативного лікування пацієнтів з серцевою недостатністю, спричиненою дилатаційною кардіоміопатією, шляхом використання гемосорбції.

Практичне значення проведеного дослідження полягає в обґрунтуванні доцільності застосування гемосорбції в комплексі з медикаментозною терапією у пацієнтів з тяжкою серцевою недостатністю для покращення якості їх життя та результатів лікування. Також доведено необхідність амбулаторного контролю та проведення сеансів гемосорбції пацієнтам після завершення етапу стаціонарного лікування, що дозволяє знизити ризик повторних госпіталізацій та ускладнень.

Ступінь обґрунтованості та вірогідності положень висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі.

Загалом обстежено 109 пацієнтів та проведено клініко-інструментальну оцінку ефективності застосування різних напрямків терапії. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними.

Повнота оприлюднення матеріалів дисертаційної роботи. За матеріалами дисертації опубліковано 1 статтю у фаховому виданні, затвердженому МОН України, 3 статті в журналах, проіндексованих у науково-метричній базі даних SCOPUS та 3 роботи у вигляді тезисних доповідей (2 з них представлено на міжнародних науково-практичних конференціях).

Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення. Дисертація оформлена відповідно до Державного стандарту і діючим вимогам МОН України до даного виду кваліфікаційної роботи, написана на 157 сторінках друкованого тексту формату А4, проілюстрована 25 рисунками і 22 таблицями. Робота написана в науковому стилі українською мовою, має традиційну будову, поодинокі орфографічні помилки не зменшують її цінність. Анотація викладена українською та англійською мовою і в достатній мірі відображає основні результати дослідження.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної теми, визначено її мету, об'єкт та предмет дослідження, розкрито суть наукової новизни та практичне значення отриманих результатів, наведено перелік публікацій за темою та особистий внесок автора у виконання роботи.

Аналіз сучасного стану проблеми лікування пацієнтів з серцевою недостатністю, що розвилась внаслідок дилатаційної кардіоміопатії, в огляді літератури написано послідовно, логічно, складається з трьох підрозділів, які відповідають суті роботи.

В розділі матеріали та методи дослідження описано дизайн дослідження, методи загальних та спеціальних клінічних та інструментальних досліджень, включно з описом методик. Дані методики є сучасними, інформативними, дають змогу комплексно оцінити досліджувані явища. Крім того, в даному розділі представлена клінічна характеристика та розподіл пацієнтів за групами.

Основними розділами роботи є розділи власних досліджень. У розділі 3 висвітлено результати лікування пацієнтів, які отримували виключно медикаментозну терапію. В розділі 4 наведено аналіз результатів лікування у пацієнтів із застосуванням хірургічного методу лікування – пластики лівого шлуночка. В розділі 5 представлено результати лікування пацієнтів, що отримували медикаментозну терапію в комплексі з курсом гемосорбції. В розділі 6 висвітлено дані щодо порівняння результатів між групами. Характеризуючи розділи власних досліджень в цілому варто зазначити, що дисертантка провела багатогранні та об'ємні дослідження, які заслуговують на увагу як у науковому, так і в практичному плані.

У розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведено їх порівняльний аналіз.

Представлені результати дослідження є логічними, розділи дисертації відповідають дизайну дослідження та поставленим завданням.

Унікальність дисертаційної роботи перевірена за допомогою програми «Strike Plagiarism», порушень академічної доброчесності не виявлено.

Задля уточнення і в порядку дискусії дисертанту необхідно дати відповіді на такі запитання:

1. Чому серед можливих методів екстракорпоральної гемокорекції, в лікуванні пацієнтів даного дослідження було застосовано саме гемосорбцію?
2. Чи застосовували препарати класу інгібіторів натрій-глюкозного котранспортера 2 типу (гліфлозин чи дапагліфлозин) в схемі консервативної медикаментозної терапії пацієнтів дослідження?

Відповідність роботи вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Денисюк Катерини Валеріївни відповідає пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. №44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 19.08.2015 р. №40, які пред'являються до наукового захисту ступеня доктора філософії і може бути представлена до офіційного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з наступним присудженням наукового ступеня доктора філософії.

В.о. генерального директора ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України», к.мед.н.

Георгій МАНЬКОВСЬКИЙ

«06» 06 2024 р.